

CKP – Commissie voor Kerkelijk Patrimonium

Opdracht en doelstelling

Kerkrechtelijk kader

Het Wetboek van Canoniek Recht (1983) verleent de bisschop expliciete bevoegdheden in het beheer van de kerkelijke goederen. Voor het kerkelijk onroerend en roerend patrimonium, in zoverre dat voor de eredienst wordt aangewend, beschikt hij over het beslissingsrecht bij de bouw (can. 1215) en de desaffectatie (can. 1222) van kerken, en bij de restauratie van kostbaar roerend erfgoed (can. 1189). Bij de restauratie van kerken zal hij ervoor zorgen dat er gewaakt wordt dat de principes en normen van de liturgie en de gewijde kunst in acht worden genomen (can. 1216).

De CKP adviseert de Bisschop

De Commissie voor Kerkelijk Patrimonium (CKP) werd door de bisschop van Hasselt hierbij aangesteld als zijn adviserend orgaan. Geen enkele wijziging aan of in het kerkgebouw die ingrijpend invloed kan hebben op de liturgie, kan uitgevoerd worden zonder de goedkeuring van de definitieve plannen door de bisschop. De CKP brengt advies uit na voorafgaand overleg met de betrokken kerkfabriek over de concrete plannen. Dit principe geldt onverminderd ook in het kader van het Kerkenbeleidsplan voor ingrepen die verband houden met valorisatie, medegebruik, nevenbestemming of herbestemming van parochiekerken.

Adviesopdracht en werkwijze

De kerkfabriek contacteert de commissie wanneer men aanpassingen wil doorvoeren die te maken hebben met:

- Onroerend erfgoed: de kerkgebouwen (beschermd en niet-beschermd)
 - o Valorisatie, medegebruik door andere geloofsgemeenschappen en nevenbestemming, d.w.z. gedeeltelijk gebruik van het kerkgebouw door derden (voor meer toelichting zie visietekst en richtlijnen van de Vlaamse bisschoppen voor het gebruik van de parochiekerken)
 - o Restauratie (binnen en buiten), schilderen en beveiligen van het kerkgebouw en van inrichting die door bestemming onroerend is (o.a. altaren, orgel)
 - o Glasramen
- Roerend erfgoed: meubilair en liturgische gebruiks- en kunstvoorwerpen
 - o Vorm en materiaal van het liturgisch meubilair, en herschikkingen aan het priesterkoor
 - o Restauratie van het liturgisch meubilair
 - o Plaats van de religieuze kunstwerken (beelden, schilderijen,...)
 - o Restauratie en bewaring van religieuze kunstwerken en textiel
 - o Verlichting- en geluidsinstallaties.

Onder liturgisch meubilair wordt onder meer begrepen: dienstaltaar, sedilia (stoel van de voorganger), lezenaar, ambo, communiebank, preekstoel, biechtstoel, koorgestoelte en –banken, credenstafel, doopvont, tabernakel.

In de kerkraad zal het lid van rechtswege als aangestelde verantwoordelijke van de parochie erover waken dat de CKP daadwerkelijk over de voorgenomen werken of aanpassingen wordt geïnformeerd. Zo kan het overleg met de CKP tijdig plaatsvinden en wordt onnodige vertraging van de werken voorkomen. Indien het lid van rechtswege zelf niet de pastoor is van de parochie, zal het eerst deze op de hoogte brengen.

Zorg voor het erfgoed

Het Eredienstendecreet van 7/5/2004 wijzigde de status van het roerend kerkelijk erfgoed niet: het blijft behoren tot de openbare domeingoederen en kan als zodanig niet vervreemd worden. De kerkfabriek zal dit erfgoed dan ook met de grootste omzichtigheid behandelen. Zorg start met een goede inventaris van de roerende voorwerpen. Over het waarom van een inventaris vindt u meer informatie op de website van PARCUM/CRKC (<https://www.crkc.be/objecten-inventariseren>). Hier kan u ook een handleiding downloaden met handige tips om zelf aan de slag te gaan. PARCUM/ CRKC stelde ook een stappenplan samen voor waardering en selectie van religieus cultureel erfgoed. Dit is een handig instrument wanneer door fusie van parochies het roerend patrimonium wordt samengevoegd en de vraag gesteld wordt of alles moet bewaard worden. Voor meer informatie, zie: <http://www.stappenplanreligieuserfgoed.be>.

In verband met de zorg voor de vele aspecten van het religieus erfgoed, vindt u heel wat informatie bij gespecialiseerde instellingen zoals PARCUM www.parcum.be. Maar ook Monumentenwacht biedt nuttige brochures over hoe om te gaan met het erfgoed (<http://www.monumentenwacht.be/publicaties/alle-publicaties>).